

Onderwerp

Vervolg onderzoek beheer en onderhoud wegen en kunstwerken Randstedelijke Rekenkamer

1. Beslispunten

1. Kennis te nemen van het eindrapport "Vervolg onderzoek beheer en onderhoud wegen en kunstwerken"
2. Kennis te nemen van de bestuurlijke reactie van Gedeputeerde Staten
3. In te stemmen met de volgende aanbevelingen:

1a. Zolang nog geen structurele dekking is geregeld voor de kosten van het beheer en onderhoud: zorg dat minimaal voor de huidige en de daaropvolgende collegeperiode dekking is geregeld.

1b. Vraag GS ten behoeve van aanbeveling 1a in de nieuwe Koepelnota de totale kosten voor beheer en onderhoud in relatie tot verschillende mogelijke kwaliteitsniveaus inzichtelijk te maken. Vraag GS hierbij ook expliciet de ontwikkeling van de kapitaallasten en het beschikbare budget inzichtelijk te maken.

2. Vraag GS onderzoek te doen naar de meerwaarde van aslastmetingen en indien deze metingen uitgevoerd gaan worden om de resultaten ervan te betrekken bij het inschatten van de risico's en de afweging van de te nemen beheer- en onderhoudsmaatregelen.

3. Vraag GS in toekomstige voortgangsrapportages, net als in een rapportage uit 2015, op te nemen welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft (ook als er niet voor alles nieuwe gegevens zijn).

4. Vraag GS na te gaan op welke punten uit de vergelijking met de andere Randstadprovincies geleerd kan worden.

2. Eerdere behandeling

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2009 met het onderzoek Onderhoud onderbouwd in kaart gebracht welk beleid de provincies op het gebied van beheer en onderhoud van civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, duikers e.d.) hebben ontwikkeld, hoe de provincies dit beleid uitvoeren en in hoeverre de prestaties en doelen zijn behaald. De aanbevelingen om het beheer en onderhoud van kunstwerken planmatig aan te pakken, waren ook te verbreden naar het beheer en onderhoud van wegen. In dit doorwerkingsonderzoek is nagegaan in hoeverre de aanbevelingen uit het eerdere onderzoek zijn opgevolgd.

3. Verdere behandeling PS

PS agenderen de aan haar gerichte aanbevelingen uit het eindrapport en de bestuurlijke reactie hierop in haar vergadering van 8 november 2017.

4. Korte toelichting op voorstel

Centrale onderzoeksvraag:

Hoe heeft de provincie het beheer en onderhoud van wegen en civiele kunstwerken vormgegeven, is daarbij invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en heeft de provincie voldoende inzicht in de staat van de wegen en kunstwerken?

De centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende drie deelvragen:

1. Hoe is het beleid ten aanzien van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?

Provinciale Staten00

8 november 2017

Agendapunt

Lelystad

29 september 2017

Registratienummer

2133558

Inlichtingen

P.C. Liedekerken

Afdeling/Bureau

SGR

Routing

Commissie Economie

18 oktober 2017

2. Hoe is de uitvoering van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?

3. Hoe is de verantwoording over de uitvoering van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbeveling uit het onderzoek van 2009?

Conclusies van het eindrapport:

De provincie heeft grote stappen gezet in de ontwikkeling van het beheer en onderhoud en de aanbevelingen uit 2009 zijn grotendeels opgevolgd. De provincie heeft het beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het niveau van mobiliteit tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal, met bijbehorende indicatoren. De provincie neemt voldoende maatregelen om inzicht te hebben in de staat van de wegen en kunstwerken. De financiële dekking voor het toekomstige beheer en onderhoud is echter nog niet volledig geregeld en heeft daarom de aandacht.

De hoofdconclusie is gebaseerd op de volgende drie deelconclusies, waarin ook de belangrijkste verschillen tussen de Randstadprovincies aan bod komen.

Deelconclusie 1: Het provinciale beleid voor beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken heeft een grote ontwikkeling doorgemaakt. De provincie heeft dit beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het niveau van mobiliteit tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal, met bijbehorende indicatoren. De provincie heeft hiermee grotendeels invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009. Specifieke aandachtspunten voor de provincie Flevoland zijn:

De dekking van de kosten van het toekomstige beheer en onderhoud is nog niet volledig geregeld;

Een overzicht van de olopende kapitaallasten en het beschikbare budget ontbreekt.

Uit de provincievergelijking blijkt dat de provincie Flevoland, in vergelijking met de andere Randstadprovincies, een uitgebreidere set indicatoren heeft en dat PS de kwaliteitsniveaus meer gedifferentieerd voor verschillende onderdelen van het areaal hebben vastgesteld. De andere provincies werken, in tegenstelling tot Flevoland, meer met trajectbenadering en met gebiedscontracten en streven ISO-certificering voor assetmanagement na.

Deelconclusie 2: De provincie beschikt over een integraal beheersysteem waarin het areaal van de provincie wordt bijgehouden en ze heeft een uitgewerkte inspectiestrategie. Inzicht in de prestaties, risico's en kosten wordt gebruikt bij de afweging van te nemen maatregelen. De provincie heeft invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en kan voldoende inzicht verkrijgen in de staat van de wegen en kunstwerken.

Uit de provincievergelijking blijkt dat de Randstadprovincies verschillende methodieken gebruiken om het kwaliteitsniveau van wegen en kunstwerken te bepalen. De provincie Flevoland werkt, in tegenstelling tot de andere provincies, risicoschattingen niet systematisch uit. De provincie Flevoland voert geen metingen uit naar de aslast van (zwaar) verkeer zoals de provincie Zuid-Holland doet.

Deelconclusie 3: GS leggen jaarlijks verantwoording af aan PS over het gevoerde beheer- en onderhoudsbeleid in de jaarstukken en het Meerjarenprogramma Beheer en onderhoud en Vervangingsinvesteringen Infrastructuur (MBVI). GS geven PS hierbij via een uitgebreide set indicatoren inzicht in de behaalde resultaten. De provincie heeft hiermee invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009.

Uit de provincievergelijking blijkt dat er verschillen zijn in de manier waarop de Randstadprovincies verantwoording afleggen over de behaalde resultaten. Zo laat de provincie Flevoland in het MBVI 2015-2019 voor de onderhoudstoestand niet alleen zien welk percentage voldoet aan het vastgestelde onderhoudsniveau, maar ook welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft. Dit is niet in alle andere Randstadprovincies het geval.

5. Wijze van opstellen Statenvoorstel

Dit statenvoorstel is opgesteld conform de afspraken in het seniorenconvent (25-11-2015) over het opstellen en agenderen van statenvoorstellen voor rekenkameronderzoeken. Deze afspraken luiden:

- Alle rekenkameronderzoeken worden vastgesteld in PS;
- de reactie van het college op de conclusies en aanbevelingen wordt opgenomen in het statenvoorstel onder het kopje 'kanttekeningen';
- het statenvoorstel omvat standaard alle aanbevelingen van de rekenkamer;
- de aanbevelingen worden letterlijk opgenomen in het statenvoorstel;
- het statenvoorstel wordt oordeelsvormend geagendeerd in de relevante commissie, voor advies;
- hierop volgt agendering in PS met een weergave van het commissieadvies, indien relevant ook in de beslispunten;
- het oorspronkelijke statenvoorstel wordt bijgevoegd.

6. Kanttekeningen: bestuurlijke reactie College van GS op conclusies en aanbevelingen

Op 25 april 2017 ontvingen wij het concept van uw onderzoeksrapport over het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken. Graag maken we van de gelegenheid gebruik om te reageren op de conclusies en aanbevelingen.

Algemeen

U heeft onderzoek gedaan in de vier Randstadprovincies. Dit levert vergelijkende informatie op over de uitvoering van deze provinciale taak. Wat zichtbaar wordt is dat de aanpak in iedere provincie op onderdelen anders is. Voor de provincie Flevoland wordt dit mede ingegeven door de in verhouding relatief kleine organisatie, waarbij is gekozen voor een praktische Insteeek op het gebied van beheer en onderhoud. Bij het onderzoek is geconstateerd dat er veel overeenkomsten zijn, ondanks de grote fysieke verschillen tussen de provincies. Zo kenmerkt Flevoland zich door relatief groot aandeel provinciale wegen en een minder dicht wegennet dan de andere provincies. Ook de ondergrond is overal anders: Infrastructuur in veengebieden brengt andere kosten met zich mee dan op zandgrond. Deze aspecten bepalen mede de aanpak van het beheer en onderhoud.

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de onderzoeksopzet uit augustus 2016. Dit onderzoek is een vervolg van en een uitbreiding op het onderzoek naar kunstwerken dat u in 2009 heeft uitgevoerd. Als centrale onderzoeksvraag is geformuleerd:

Hoe heeft de provincie het beheer en onderhoud van wegen en civiele kunstwerken vormgegeven, is daarbij invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en heeft de provincie voldoende inzicht in de staat van de wegen en kunstwerken?

Conclusie

De provincie heeft grote stappen gezet in de ontwikkeling van het beheer en onderhoud en de aanbevelingen uit 2009 zijn opgevolgd. De provincie heeft het beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het niveau van mobiliteit tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal, met bijbehorende Indicatoren. De provincie neemt voldoende maatregelen om inzicht te hebben in de staat van de wegen en kunstwerken. De financiële dekking voor het toekomstige beheer en onderhoud is echter nog niet volledig geregeld en behoeft daarom de aandacht.

Reactie:

Wij zijn blij om te vernemen dat u vindt dat grote stappen zijn gezet. Hier zijn we onszelf ook van bewust, gezien uitgebreide inzet op het gebied van beheer en onderhoud. De basisinformatie is de afgelopen jaren bijeengebracht en daarop zijn de kaders en uitvoeringsplanningen geformuleerd. Daarmee is grote vooruitgang geboekt in de planning en beheersing van het beheer en onderhoud van onze Infrastructurele bezittingen. We ondersteunen hiermee de conclusie en uiteraard blijft de provincie zich op dit gebied ontwikkelen.

Beleid

1. Hoe is het beleid ten aanzien van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?

Deelconclusie 1

Het provinciale beleid voor beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken heeft een grote ontwikkeling doorgemaakt. De provincie heeft dit beleid uitgewerkt op verschillende niveaus; van een visie op het niveau van mobiliteit tot vastgestelde kwaliteitsniveaus per onderdeel van het areaal, met bijbehorende indicatoren. De provincie heeft hiermee grotendeels invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009. Specifieke aandachtspunten voor de provincie Flevoland zijn:

- De dekking van de kosten van het toekomstige beheer en onderhoud is nog niet volledig geregeld.
- Een overzicht van de oplopende kapitaallasten en het beschikbare budget ontbreekt. Uit de provincievergelijking blijkt dat de provincie Flevoland, in vergelijking met de andere Randstadprovincies, een uitgebreidere set indicatoren heeft en dat PS de kwaliteitsniveaus meer gedifferentieerd voor verschillende onderdelen van het areaal hebben vastgesteld. De andere provincies werken, in tegenstelling tot Flevoland, meer met trajectbenadering en met gebiedscontracten en streven ISO-certificering voor assetmanagement na.

Reactie

Wij hechten zeer aan het volledig Informeren van PS. De indicatoren zijn in overleg met PS uitgezocht en wij zijn verheugd te horen dat ook de Randstedelijke Rekenkamer van mening is dat met deze set aan indicatoren een goed beeld wordt gegeven van de staat van onze Infrastructuur. Met PS is afgesproken om in 2024 te komen met een herfinancieringsvoorstel. Ten aanzien van de dekking van toekomstige beheer en onderhoudskosten (vanaf 2026) zullen wij eerder dan afgesproken met een herfinancieringsvoorstel komen. Daartoe gebruiken wij het moment van vaststelling van de nieuwe Koepelnota medio 2019. Wat betreft de trajectbenadering merken wij op dat wij deze gedeeltelijk toepassen. Wanneer wij risicogericht inschatten dat het efficiënt is om onderdelen mee te nemen doen wij dat om de overlast en de inzet van middelen zoveel mogelijk te beperken. Wat betreft eventuele certificering heeft u in het onderzoeksrapport goed verwoord waarom wij daar niet naar streven. Aangezien we een relatief kleine organisatie hebben streven wij naar een pragmatische en kosten efficiënte insteek voor het beheer en onderhoud van ons areaal. Aangezien het behalen en behouden van een certificering veel tijd en daarmee ook geld kost, zijn wij van mening dat certificering niet kosten efficiënt is.

Uitvoering

2. Hoe is de uitvoering van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009?

Deelconclusie 2

De provincie beschikt over een integraal beheersysteem waarin het areaal van de provincie wordt bijgehouden en ze heeft een uitgewerkte Inspectiestrategie. Inzicht in de prestaties, risico's en kosten wordt gebruikt bij de afweging van te nemen maatregelen. De provincie heeft invulling gegeven aan de aanbevelingen uit 2009 en kan voldoende inzicht verkrijgen in de staat van de wegen en kunstwerken. Uit de provincievergelijking blijkt dat de Randstadprovincies verschillende methodieken gebruiken om het kwaliteitsniveau van wegen en kunstwerken te bepalen. De provincie Flevoland werkt, in tegenstelling tot de andere provincies, risicoschattingen niet systematisch uit. De provincie Flevoland voert geen metingen uit naar de aslast van (zwaar) verkeer zoals de provincie Zuid-Holland doet.

Reactie

In deze deelconclusie kunnen wij ons vinden. Wij zijn momenteel in staat om risico gestuurd en kosten efficiënt te beheren en te onderhouden, met name omdat het inzicht tussen prestaties, risico's en kosten sterk is verbeterd door het gebruik van assetmanagement. Op basis hiervan wordt de risico inschatting gemaakt en gebruikt voor de programmering van beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Terecht wordt geconstateerd dat Flevoland de risico inschattingen niet via bijvoorbeeld een FMECA methodiek uitwerkt op papier.

Verantwoording

3. Hoe is de verantwoording over de uitvoering van het beheer en onderhoud van wegen en kunstwerken vormgegeven en is invulling gegeven aan de aanbeveling uit het onderzoek van 2009?

Deelconclusie 3

GS leggen jaarlijks verantwoording af aan PS over het gevoerde beheer- en onderhoudsbeleid in de jaarstukken en het Meerjarenprogramma Beheer en onderhoud en Vervangingsinvesteringen Infrastructuur (MBVI). GS geven PS hierbij via een uitgebreide set indicatoren inzicht in de behaalde resultaten. De provincie heeft hiermee invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het onderzoek van 2009. Uit de provincievergelijking blijkt dat er verschillen zijn in de manier waarop de Randstadprovincies verantwoording afleggen over de behaalde resultaten. Zo laat de provincie Flevoland in het MBVI 2015-2019 voor de onderhoudstoestand niet alleen zien welk percentage voldoet aan het vastgestelde onderhoudsniveau, maar ook welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft. Dit is niet in alle andere Randstadprovincies het geval.

Reactie

Deze conclusie onderschrijven wij en wij zijn blij met het compliment van de Randstedelijke Rekenkamer op dit punt. Zij geeft aan dat Flevoland een goede methodiek heeft doorgevoerd die bijdraagt aan goed beheer en onderhoud van onze Infrastructuur. Ons uitgangspunt is om dit zeker voort te blijven zetten en indien mogelijk te verbeteren.

Aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer en reactie

Aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer	Reactie
<i>Aanbeveling 1a</i>	
Zolang nog geen structurele dekking is geregeld voor de kosten van het beheer en onderhoud: zorg dat minimaal voor de huidige en de daaropvolgende collegeperiode dekking is geregeld	Deze aanbeveling onderschrijven wij. Onze eerste insteek is geweest dat we PS in 2024 een nieuw dekking voorstel zouden doen voor na 2026. Wij zullen bij de vaststelling van de nieuwe Koepelnota medio 2019 al met een opzet voor de dekking komen voor na 2026.
<i>Aanbeveling 1b</i>	
Vraag GS ten behoeve van aanbeveling 1a in de nieuwe Koepelnota de totale kosten voor beheer en onderhoud in relatie tot verschillende mogelijke inzichtelijk te maken. Vraag GS hierbij ook expliciet de ontwikkeling van de kapitaallasten en het beschikbare budget inzichtelijk te maken.	Net zoals bij de Koepelnota die in 2014 is vastgesteld, zullen we in de nieuwe Koepelnota de totale kosten voor Beheer en Onderhoud in relatie kwaliteitsniveaus tot verschillende mogelijke kwaliteitsniveaus inzichtelijk maken. Daarbij wordt ook de ontwikkeling van de kapitaallasten en budget inzichtelijk gemaakt.
<i>Aanbeveling 2</i>	
Vraag GS onderzoek te doen naar de meerwaarde van aslastmetingen en indien deze metingen uitgevoerd gaan worden om de resultaten ervan te betrekken bij het inschatten van de risico's en de afweging van de te nemen beheer- en onderhoudsmaatregelen.	Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven. Wij zullen onderzoeken of het uitvoeren van aslast metingen leidt tot verbeteringen van het beheer en onderhoud.
<i>Aanbeveling 3</i>	
Vraag GS in toekomstige voortgangsrapportages, net als in een rapportage uit 2015, op te nemen welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft (ook als er niet voor alles nieuwe gegevens zijn).	Deze aanbeveling kunnen wij onderschrijven. De opzet zoals wij hebben toegepast in 2015, waarbij wij niet alleen inzichtelijk maken welk percentage voldoet aan het vastgestelde onderhoudsniveau, maar ook welk percentage van het areaal welk kwaliteitsniveau heeft, zullen

Statenvoorstel

Registratie
2133558
Bladnummer
6

	wij herintroduceren.
<i>Aanbeveling 4</i>	
Vraag GS na te gaan op welke punten uit de vergelijking met de andere Randstadprovincies geleerd kan worden.	Wij zullen de meerwaarde van aslastmetingen, zoals deze in de provincie Zuid-Holland worden uitgevoerd onderzoeken.

De behandeling van dit onderzoek in de staten zien wij met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

4. Advies commissie Economie

5. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Eindrapport vervolg onderzoek beheer en onderhoud wegen en kunstwerken	2081924	Bijgevoegd